

(отреченъ винит.). Така се обясняватъ обiectитѣ, и при други подобни глаголи, като нпр. **дати**, **двати**: **даждъ ѿмоу хлѣбъ**, и: **даждъ ѿмоу хлѣба**; **всѣхъ си дамъ тебѣ**; **дахъ вамъ власть**; **дадите ми колѣж мало дѣнни**; **никомуѣже отъ уловѣкъ да не творите пакости** (отреченъ винит.); **нде до свѣтаго мѣжа повѣдати ѿмоу своѣхъ бѣдъ**; **землѣн прѣдмѣши съброкниче**.

§ 134. 1. Многочислени и разновидности сж глаголитѣ, които изискватъ дателенъ обiectъ. Особено често се употрѣбява дателенъ п. при глаголитѣ: **дати**, **прѣдати**, **бесѣдовати**, **рещи**, **велѣти** и пр.; Сжщо тѣй: **одолюти**: **томоу зѣлоу одолѣти иматъ**; **вѣровати**: **вѣроуѣжъ когоу**; **надѣвати сѣ**: **доброуѣмоу житноу надѣвахъ сѣ**; **надѣвати сѣ богоу**; **прикѣти**: **она же кръстниѣномъ прикѣта**; **завидѣти**: **дѣтскоу позавидѣ благодаренно**.

2. Особено трѣбва да се забѣлѣжи:

а) дателенъ падежъ при глаголи, които значатъ внимавамъ, разумѣвамъ, насилвамъ, съжалявамъ, укорявамъ, уподобявамъ се и подоб., нпр. **не вѣннманъ добротѣ**, **ни висотѣ вѣзраста ѿго**; **разоумѣлѣсти нхъ**; **не доведѣаше ѿзыкоу апостольскоу**; **мѣдрѣ дѣлоу въсемоу**; **хытрѣ книгамъ**; **наслѣдствоуѣтъ ми**; **съжалѣти подроуѣгоу**; **не сътѣжи Марни**; **по уѣто зази рабоу своѣмоу? поноси некърню нхъ**; **оуподоби сѣ цѣсарѣство небесноуе десѣти дѣвѣ**; **вѣнѣцоу славы съподобниша сѣ**;

б) дателенъ пад. при различни глаголи, като означава прѣдметъ, който е сгоденъ, потрѣбенъ, удобенъ, достоенъ за нѣщо (на въпросъ: за какво? за кого?), нпр. **сътворите плодъ достоинѣхъ покамнию**; **приобрѣщи жизньъ себѣ**; **не имѣтъ уѣдомъ мѣка**; **дѣщерѣ ѿго да не помѣши сыноу своѣмоу**;

в) дателенъ пад. слѣдъ глаголи, които значатъ избирамъ, правѣжъ: **избѣра та себѣ некъсть** (предикативенъ или втори дателенъ вмѣсто втори винителенъ: **избѣра та некъстьхъ** вж. § 119.); **позороу сътворити кого**; **сътворитѣ та смѣхоу врагомъ**;

г) дателенъ пад. при глаголи като: **чудѣжъ се**, **смѣѣжъ се**, **радвамъ се** и пр. показва поводъ, причина на глаг. дѣйствиe, нпр. **вѣпрѣ калоу радоуѣтъ сѣ**; **уоудитѣ сѣ трѣпѣнию нхъ**; **не посмѣи сѣ паденноу ближникаго**;

д) энклитиченъ дателенъ пад. (dativus ethicus), нпр. **съмотрите ми зѣлодѣнство нхъ**;

е) дателенъ пад. при желание и възклицание, нпр. **калго доуши нашен**; **оуѣки мѣнѣ**; **горѣ вамъ**; **о люѣтѣ вамъ**; **оуѣхъ мѣнѣ**.

§ 135. 1. Дателенъ притежателенъ. Въ староб. езикѣ твърдѣ много се употрѣбява дателенъ обiectъ за да значи принадлежность